

ZAGADNIENIA III ETAPU

XVII edycji Ogólnopolskiej Olimpiady Wiedzy o Unii Europejskiej „Gwiazdny Krąg”:

1. Proces integracji europejskiej od Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Węgla i Stali, do Traktatu z Lizbony.
2. Proces integracji europejskiej – rozszerzenia o nowe państwa członkowskie.
3. Kompetencje wyłączne Unii Europejskiej.
4. Kompetencje dzielone między państwa członkowskie a Unię Europejską.
5. Zasada pomocniczości.
6. Zasada proporcjonalności.
7. Zasada prymatu prawa europejskiego.
8. Prawo pierwotne Unii Europejskiej – charakterystyka i procedura stanowienia.
9. Rozporządzenie jako narzędzie unifikacji prawa w Unii Europejskiej.
10. Dyrektywa jako narzędzie harmonizacji prawa Unii Europejskiej.
11. Decyzja jako źródło prawa wtórnego Unii Europejskiej.
12. Zalecenia i opinie jako niewiążące akty prawa wtórnego Unii Europejskiej.
13. Rada Europejska – skład, kompetencje, kadencja, siedziba.
14. Rada Unii Europejskiej – skład, kompetencje, kadencja, siedziba, struktura wewnętrzna.
15. COREPER – skład, kompetencje, kadencja, siedziba.
16. Komisja Europejska – struktura wewnętrzna, skład, kompetencje, kadencja, siedziba, proces podejmowania decyzji.
17. Parlament Europejski – struktura wewnętrzna, skład, kompetencje, kadencja, siedziba.
18. Trybunał Obrachunkowy – skład, kompetencje, kadencja, siedziba.
19. Europejski Bank Centralny – skład, kompetencje, kadencja, siedziba.
20. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej – właściwość trybunału, skład, kompetencje, kadencja, siedziba.
21. Europejski Bank Inwestycyjny – skład, kompetencje, kadencja, siedziba.
22. Komitet Regionów Unii Europejskiej – skład, kompetencje, kadencja, siedziba.
23. Komitet Ekonomiczno – Społeczny – skład, kompetencje, kadencja, siedziba.
24. Układ z Schengen – charakterystyka, data podpisania i wejścia w życie, państwa strony.
25. Swoboda przepływu osób.
26. Swoboda przepływu towarów.
27. Swoboda przepływu usług.

Organizatorzy:

Partnerzy:

28. Swoboda przepływu kapitału.
29. Obywatelstwo Unii Europejskiej – data powstania, charakterystyka, prawa związane z obywatelstwem.
30. Polityka młodzieżowa Unii Europejskiej – charakterystyka, najważniejsze dokumenty, cele.
31. Priorytety polityczne Komisji Europejskiej pod przewodnictwem Ursuli von der Leyen.
32. Procedura przystąpienia państwa do Unii Europejskiej.
33. Procedura wystąpienia państwa członkowskiego z Unii Europejskiej.
34. Karta Praw Podstawowych – charakterystyka, zakres obowiązywania w Polsce.
35. Działania na rzecz odbudowy europejskiej gospodarki po pandemii – fundusz odbudowy gospodarczej „NextGenerationEU”.
36. Przewodniczący instytucji i organów Unii Europejskiej.
37. Cechy Unii Europejskiej jako organizacji międzynarodowej.
38. Procedura wyboru posłów do Parlamentu Europejskiego na przykładzie Polski.
39. Symbole Unii Europejskiej.
40. Pomoc humanitarna realizowana przez Unię Europejską.
41. Początki integracji (europejskiej) - jak, kiedy i dlaczego powstały Wspólnoty Europejskie? „Ojcowie-założyciele” Zjednoczonej Europy i najważniejsze postacie w historii integracji europejskiej.
42. Najważniejsze etapy integracji europejskiej (kolejne Traktaty i rozszerzenia).
43. Podstawowe informacje nt. sytuacji politycznej w Państwach Członkowskich UE – liderzy polityczni i przywódcy państw europejskich.
44. Czym jest Unia Europejska (UE)? Status i kompetencje (kategorie i dziedziny kompetencji).
45. Źródła prawa pierwotnego i wtórnego UE.
46. Procedury stanowienia prawa w UE.
47. Rada Europejska i Rada Unii Europejskiej – rola i charakterystyka.
48. Komisja Europejska – struktura wewnętrzna, rola i charakterystyka.
49. Parlament Europejski – skład, rola i charakterystyka oraz frakcje polityczne obecne w Parlamencie.
50. Trybunał Sprawiedliwości UE – struktura i kompetencje.
51. Postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości UE: (1) skarga o naruszenie prawa unijnego przez Państwa Członkowskie (art. 258-260 Traktatu o funkcjonowaniu UE (TFUE)), (2) skarga o unieważnienia aktu prawa UE (art. 263-264 TFUE), (3) procedura zadawania pytań prejudycjalnych przez sądy krajowe do Trybunału Sprawiedliwości UE (art. 267 TFUE).
52. Komitet Regionów i Komitet Ekonomiczno-Społeczny: skład, kompetencje i znaczenie.

Organizatorzy:

Partnerzy:

53. Priorytety polityczne Komisji Europejskiej pod przewodnictwem Ursuli von der Leyen.
54. Czym jest i co charakteryzuje wspólny rynek UE? Zasady swobody przepływu towarów, osób, usług, kapitału i płatności.
55. Unijna polityka energetyczna. Co to jest Unia Energetyczna?
56. Unia gospodarcza i walutowa, strefa euro (członkowie, warunki uczestnictwa oraz przyszłość), rola Europejskiego Banku Centralnego.
57. Unijna przestrzeń wolności bezpieczeństwa i sprawiedliwości – współpraca wymiarów sprawiedliwości w sprawach cywilnych i karnych oraz współpraca policyjna.
58. Unijna polityka migracyjna i azylowa Unijna odpowiedź na kryzys migracyjny oraz nowy pakt o migracji i azylu oraz zapobieganie nielegalnej emigracji do UE.
59. Wspólna polityka handlowa UE.
60. Unijna polityka konkurencji – najważniejsze cele i zasady.
61. Wspólna polityka rolna – najważniejsze zasady i znaczenie.
62. Unijna polityka spójności – najważniejsze zasady, cele i znaczenie.
63. Polityka klimatyczna UE – najważniejsze zasady, cele i znaczenie.
64. Polityka zagraniczna i bezpieczeństwa UE – zakres i ograniczenia. Czym jest i jakie zadania realizuje Europejska Służba Działań Zewnętrznych?
65. Polityka sąsiedztwa UE – narzędzia, cele i kraje objęte współpracą.
66. Partnerstwo Wschodnie Unii Europejskiej – cel, założenia, ocena realizacji.
67. Działania UE na rzecz wsparcia młodzieży - jak Unia wspiera młodych na rynku pracy, w dostępie do edukacji, uczestnictwie w życiu społecznym? Najważniejsze inicjatywy w tym obszarze, program "Erasmus+".
68. Wpływ najważniejszych wydarzeń o charakterze geopolitycznym na UE (w szczególności należy zwrócić uwagę na wydarzenia polityczne w USA, Rosji, na Białorusi oraz przebieg geopolitycznej rywalizacji pomiędzy USA i Chinami i jej oddziaływania na UE).
69. „Europa na miarę ery cyfrowej” – transformacja cyfrowa w UE, wspólny rynek cyfrowy oraz bezpieczeństwo cyfrowe - jakie inicjatywy podejmuje w tych obszarach UE i jakie są plany na przyszłość?
70. „Brexit” – podstawowe informacje nt. „Brexitu”, widoczne i możliwe skutki wyjścia tego państwa z UE oraz procedura wyjścia Państwa Członkowskiego z Unii.
71. „Europejski Zielony Ład” - unijna polityka ochrony środowiska i działania na rzecz ochrony klimatu.
72. Najważniejsi politycy i urzędnicy w instytucjach UE (szefowie poszczególnych instytucji UE, Komisarze UE itp.).
73. Fundamentalne wartości UE - Karta Praw Podstawowych UE - treść i znaczenie

Organizatorzy:

Partnerzy:

74. Najważniejsze wartości, na których zbudowana jest UE (art. 2 Traktatu o UE (TUE)) - przestrzeganie praw podstawowych i walka z różnymi formami dyskryminacji osób.
75. Zasada praworządności – czym jest praworządność i dlaczego jej przestrzeganie jest ważne dla UE.
76. Unijne mechanizmy ochrony praworządności – w szczególności: (1) procedura określona art. 7 TUE oraz mechanizm „dialogu politycznego” poprzedzającego zastosowanie art. 7 TUE, (2) postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości UE, (3) nowe unijne rozporządzenie o powiązaniu wykorzystania funduszy UE z przestrzeganiem zasady praworządności, (4) nowy stały mechanizm monitoringu niezależności sądownictwa, wolności mediów, korupcji oraz równowagi władz w Państwach członkowskich UE.
77. Spór instytucji UE z Polską i Węgrami o przestrzeganie zasady praworządności. O co chodzi w sporze Komisji z Polską w kwestii przestrzegania zasady praworządności i jaki jest dotychczasowy przebieg tego procesu (lata 2016 - 21)?
78. Dyskusja nad przyszłością Europy – możliwe scenariusze dalszej integracji europejskiej oraz przebieg paneuropejskiej debaty na temat przyszłości UE.
79. Europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne (w szczególności Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny i Fundusz Spójności).
80. Wieloletnie ramy finansowe UE na lata 2021-2027 – przebieg negocjacji budżetowych, zaplanowany podział środków oraz ich porównanie z wieloletnim budżetem UE na lata 2014-2020.
81. Podstawowe informacje nt. budżetu UE oraz wieloletnich ram finansowych UE (źródła dochodów, wydatki, wielkość itp.).
82. Działania na rzecz odbudowy europejskiej gospodarki po pandemii – fundusz odbudowy gospodarczej „NextGenerationEU”.
83. Obywatelstwo UE – czym jest i jakie wynikają z niego prawa dla obywateli?
84. Podstawowe informacje na temat Państw Członkowskich UE (geografia, języki itp.)
85. Podstawowe informacje nt. państw europejskich (wszystkich, nie tylko członków UE): ustroj polityczny, geografia, przywódcy najważniejszych państw.
86. Podstawowe informacje nt. kultury i geografii i ustroju najważniejszych państw świata (poza Europą).
87. Problem populizmu i euro-sceptycyzmu w Europie – możliwy wpływ tych zjawisk na dalszy rozwój integracji europejskiej i sytuację polityczną w poszczególnych Państwach Członkowskich UE.
88. Strefa Euro - najważniejsze informacje, problem dyscypliny fiskalnej w Państwach Członkowskich, kryteria konwergencji.

Organizatorzy:

Partnerzy:

89. Perspektywy dla kolejnych rozszerzeń UE. Oficjalni i potencjalni kandydaci na nowych członków i możliwe scenariusze dla dalszych rozszerzeń (kryteria członkostwa w UE)
90. Walka UE z pandemią koronawirusa – najważniejsze działania instytucji europejskich.
91. Europejski Rok Młodzieży: polityka młodzieżowa Unii Europejskiej, programy skierowane do młodzieży.
92. Wspólna Polityka Zagraniczna i Bezpieczeństwa Unii Europejskiej w kontekście konfliktu zbrojnego w Ukrainie.

Organizatorzy:

Partnerzy:

